

Nederlands Letterenfonds dutch foundation for literature

Besluit Samenleving en Kunst tweejarige subsidie 2021 -2022

Op grond van de regeling wordt iedere aanvraag voor een tweejarige manifestatie subsidie getoetst aan vier criteria, te weten:

- a. artistieke visie, missie en profiel;
- b. artistieke kwaliteit (onderscheidendheid) en omvang manifestaties en activiteiten;
- c. publieksbereik en inbedding;
- d. kwaliteit organisatie en professionaliteit bedrijfsvoering.

Het criterium b 'artistieke kwaliteit en omvang van de manifestatie(s) en activiteiten' moet in ieder geval zowel voor de manifestatie(s) en activiteiten uit het verleden als voorgenomen manifestatie(s) en activiteiten positief beoordeeld worden. Ook moet de beoordeling van alle criteria gemiddeld positief zijn om voor honorering in aanmerking te komen.

De aanvraag van is beoordeeld op beide voorwaarden die in de regeling worden gesteld om in aanmerking te komen voor subsidie. Zowel waar het de beoordeling van criterium b betreft (de artistieke kwaliteit en omvang van de manifestatie(s) en activiteiten als bij de gemiddelde beoordeling op alle criteria komt de adviescommissie tot een waardering voldoende tot ruim voldoende, waarmee de aanvraag in aanmerking komt voor subsidie.

De aanvragen die positief worden beoordeeld op bovengenoemde voorwaarden komen in aanmerking voor een jaarlijkse subsidie van ten minste € 50.000. Het bestuur kan op grond van de Regeling tweejarige subsidies Nederlands Letterenfonds 2021-2024 (artikel 7.3) aan de drie aanvragers die het hoogst eindigen in de rangorde een subsidie verlenen van € 60.000. Samenleving en Kunst behoort niet tot de hoogst geprioriteerden, dit zijn Brainwash, Explore the North en Watershed.

Samenleving en Kunst wordt voor de periode 2021-2022 een subsidie verleend van € 50.000 per jaar, voor een totaalbedrag van € 100.000.

Het Nederlands Letterenfonds heeft de Stichting voor de editie in Amsterdam 2021 van Stap op de Rode Loper! een subsidie toegekend van € 10.000 via de regeling Manifestaties en projecten 2002, tweede ronde. Ten onrechte is dit bedrag niet opgenomen in de dekking van de uitgaven 2021. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de subsidie 202

Advies van de commissie tweejarige subsidies 2021 – 2022

Samenleving en Kunst (SKA) is een organisatie die met het literair-educatieve programma *Stap op de Rode Loper!* het lezen structureel wil stimuleren bij leerlingen van de bovenbouw van het vmbo. De commissie heeft veel waardering voor de doelgerichte wijze waarop de stichting te werk gaat. De uitbreiding naar de andere steden en het betrekken van culturele locaties in die steden zijn illustratief voor die aanpak.

SKA bereikt een moeilijke doelgroep. De missie is in de ogen van de commissie uiterst relevant, maar een goed uitgewerkte visie en een sterke uitwerking van de didactische lijnen en artistieke uitgangspunten wordt gemist. De doelstellingen die worden genoemd voor de komende periode, geven blijk van een uiterst instrumentele benadering.

De docentenhandleiding is in de ogen van de commissie behoudend, waarbij de commissie zich realiseert dat voor het vmbo vanwege het taalniveau een heel specifieke aanpak noodzakelijk is. Wat ontbreekt is een heldere positionering in het literatuur-educatieve veld; zo heeft ook *Passionate Bulkboek* een programmalijn geheel gericht op het vmbo/mbo (*Er was eens*). De commissie mist plannen voor interactie met andere literatuur-educatieve organisaties.

SKA kiest voor een multidisciplinaire aanpak om vmbo-leerlingen enthousiast te maken voor literatuur, en heeft daarbij aandacht voor nieuwe en andere vormen zoals rap, spoken word en vloggen – vormen die veel leerlingen waarderen. Het programma van de organisatie is professioneel en goed afgestemd op de doelgroep, die qua taalniveau en interesse voor cultuur lastig te bereiken is. Er is een goede balans tussen boeken lezen en over boeken praten, aandacht voor verschillende genres en ontmoetingen met auteurs. Positief punt is ook de keuze van de schrijvers – zeer divers en goed aansluitend bij de belevingswereld van de doelgroep.

Het activiteitenprogramma is diverser en afwisselender dan voorheen. Op enkele punten ontbreekt een concrete uitwerking, bijvoorbeeld waar het gaat om de nieuw op te zetten activiteiten. De inhoud van het *Boek van de schrijvers* heeft een behoudende didactische opzet (met bijvoorbeeld een opdracht om een begrippenlijst door te nemen). Het is goed dat SKA de eigen programmering en uitvoering kritisch blijft volgen. Een pluspunt is volgens de commissie de structurele samenwerking met de lerarenopleiding, hetgeen didactische vernieuwing kan opleveren. SKA heeft een goede relatie opgebouwd met de scholen en de doelgroep; de stichting voert regelmatig gesprekken met leraren over de programmering. Het programma is goed afgestemd op doelgroep.

Het programma is ontwikkeld voor de bovenbouw van de vmbo-scholen; deze leerlingen weet SKA goed te bereiken en de scholen doen bij iedere editie weer mee. SKA heeft geen uitgewerkte communicatie- en marketingplannen, wellicht omdat de populariteit van de activiteiten groot is. Het is bijzonder positief dat docenten en studenten van Hogescholen in diverse regio's bij het programma worden betrokken.

Het bereik is zonder meer goed. Bij iedere editie worden 850 vmbo-leerlingen en 250 docenten en studenten bereikt. SKA bouwt het aantal edities gestaag uit en bedient steeds meer regio's in Nederland. Voor de komende periode zijn dat er in ieder geval vijf: Amsterdam, Utrecht, Leeuwarden, Groningen en Eindhoven. Aan een zesde stad wordt gedacht. SKA wil voor de komende periode jaarlijks ca. 5.700 vmbo-ers in de bovenbouw bereiken. In aanmerking genomen wat de SKA tot op heden tot stand heeft gebracht in verschillende regio's in Nederland, is dit aantal een reële en haalbare doelstelling. Vanwege de samenstelling van de bovenbouw vmbo-classes wordt bovendien een zeer diverse groep jongeren bereikt, zowel qua culturele als sociale achtergrond.

Substantiële samenwerking met bibliotheken (vervolgtraject) en met musea en culturele instellingen bieden meerwaarde voor leerlingen die minder vanzelfsprekend toegang tot deze instellingen hebben. De partnerinstellingen zijn op zich goed, maar hun rol in dit project is weinig verdiepend en

waarborgt geen vernieuwing in de programmering. De stichting werkt instrumenteel waar het gaat om de keuze van locaties, terwijl er kansen liggen om aan te sluiten bij bijvoorbeeld de collectie van een museum of een lopende tentoonstelling.

De bedrijfsvoering van SKA is professioneel. Er is sprake van een stijging van private inkomsten. De uitbreiding van steden heeft geleid tot subsidies van de gemeenten Leeuwarden en Eindhoven. Het bereik neemt toe en dus ook de eigen inkomsten; SKA heeft een gezonde verhouding tussen eigen inkomsten en subsidie. De begroting is weinig specifiek over welke kosten op welke programmaonderdelen drukken, maar is verder realistisch.

De commissie merkt op dat SKA door het Nederlands Letterenfonds voor de editie in Amsterdam 2021 een subsidie is toegekend van 10.000 euro via de regeling Manifestaties en projecten. Ten onrechte is dit bedrag niet opgenomen in de dekking van de uitgaven 2021.

Kritisch is de commissie over het toepassen van de codes. In de aanvraag wordt zeer summier op de codes ingegaan. Medewerkers krijgen een 'in de cultuur geldende vergoeding'; dat is een erg magere uitwerking van de Fair Practice Code. Met betrekking tot de Governance code vindt de commissie dat de organisatiestructuur onvoldoende inzichtelijk is gemaakt. Cv's van leden van het team ontbreken. Dit alles wekt de indruk dat de organisatie projectmatig werkt en toe is aan een professionaliseringsslag. Culturele diversiteit binnen het team en het bestuur wordt niet benoemd en behoeft verduidelijking. Er zal een statutenwijziging plaatsvinden waardoor bestuursleden maximaal vier jaar zitting hebben. Op dit moment voldoen de statuten niet.

Samenvattend advies

SKA bereikt met een mooi uitgewerkt programma een moeilijk bereikbare doelgroep; de bovenbouw van het vmbo. SKA weet steeds meer scholen te betrekken en aan zich te binden en is in steeds meer regio's in Nederland actief. Het project is in alle opzichten noodzakelijk, er zijn professionele en relevante partijen betrokken, maar er ontbreekt een uitgesproken educatieve visie en de benadering van SKA is te instrumenteel. Het programma bevat veel goede onderdelen en er zijn goede samenwerkingspartners, maar aandacht voor vernieuwing van de didactiek is noodzakelijk. Ook de weinig inzichtelijke organisatiestructuur en de zeer matige uitwerking van de toepassing van de Codes zijn punten van kritiek.